

عنوان مقاله:

محیط زمین ساختی و پتروژنز سنگ های آذرین منطقه تشویر، کوه های طارم، شمال باختر ایران

محل انتشار:

فصلنامه علوم زمین، دوره 32، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

رضا جمال امیدی - گروه زمین شناسی، واحد لاهیجان، دانشگاه آزاد اسلامی، لاهیجان، ایران

سعید حکیمی آسیابر - گروه زمین شناسی، واحد لاهیجان، دانشگاه آزاد اسلامی، لاهیجان، ایران

شهرزاد حق نظر - گروه زمین شناسی، واحد لاهیجان، دانشگاه آزاد اسلامی، لاهیجان، ایران

منصور وثوقی عابدینی - گروه زمین شناسی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

کوه های طارم در منتهی الیه جنوب باختر رشته کوه البرز با جهت تقریبی شمال باختری-جنوب خاوری قرار دارند. منطقه تشویر قسمتی از حاشیه شمالی کوه های طارم و در ۹۰ کیلومتری شمال خاور زنجان می باشد. بیشتر سنگ های آذرین این محدوده شامل بازالت، بازالت آندزیتی و میان لایه هایی از توف است. غنی شدگی عناصر LIL همراه با بی هنجاری مثبت P، Ce، Sm و تهی شدگی عناصر Nb، Ta، Zr، Hf و Th، و همچنین نسبت های K_2O/Na_2O و Ba/Rb در نمونه های سنگی گستره تشویر، گویای آلودگی ماگما با پوسته زیرین است. وجود شواهد آلودگی پوسته ای و نسبت مقادیر Nb/Y و Zr/Y در نمونه ها، حکایت از آن دارد که منشأ اولیه بازالت های منطقه تشویر، به منابع پلوم تعلق دارد. ماهیت قلیایی، شوشونیتی، پرآلومینی و محتوای کم تیتانیم سنگ های محدوده تشویر به همراه غنی بودن آنها از عناصر کمیاب REE (همانند Ba، Rb و Sr)، منشا و ژرفای ماگما، نشان دهنده تعلق آنها به محیط ریفتی است. در این پژوهش افزون بر تعیین ویژگی های سنگ های آذرین گستره تشویر، نتایج پژوهش های پیشین متعدد انجام شده در موقعیت های مکانی کوه های طارم بر روی نقشه مشخص و جایگاه زمین ساختی گستره طارم به دو زیر محدوده موازی دارای فوران های تیپ کمان ماگمایی و مناطق ریفتی تقسیم شده است که گسترش این محدوده ریفتی پیش از تبدیل به یک حوضه پشت کمانی متوقف شده است.

کلمات کلیدی:

محیط زمین ساختی، کمان ماگمایی، ریفت، کوه های طارم، البرز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1487549>

